Societat Catalana d'Estudis Jurídics

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

SOCIETAT CATALANA SCEJ D'ESTUDIS JURÍDICS
FILIAL DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

Institut d'Estudis Catalans

III CONGRÉS INTERNACIONAL LA GUERRA CIVIL A LES TERRES DE L'EBRE (1936-1939)

BAIX EBRE: Tortosa
14 de març

TERRA ALTA: Gandesa
28-30 de març

RIBERA D'EBRE: Flix
29 de març

MONTSIÀ: La Sénia
12 d'abril

ORGANITZADORS:

Ajuntament de Gandesa · Ajuntament de Tortosa · UIC barcelona

CEBE · PRISMA Cultura · Associació i Grup de Recerca en MEMÒRIA HISTÒRICA I RECONCILIACIÓ www.MemoriaiReconciliacio.org

TORTOSA

Divendres
14 de març del 2025

Aula Didàctica del Museu de Tortosa
(Rambla Felip Pedrell, núm. 3)

16.00 Presentació de la sessió
Sr. Jordi JORDAN i FARNÓS, *Alcalde de Tortosa*
Sr. Carles LUZ i MUÑOZ, *Alcalde de Gandesa*
Sr. Gerard VIDAL i PALLARÈS, *Director dels Serveis Territorials de Justícia i Qualitat Democràtica de les Terres de l'Ebre*
Dr. Josep SERRANO i DAURA, *Director Científic del III Congrés Internacional*

16.30 Obertura de les ponències congressuals
Sr. Ramon GIRONÈS i BLANCH *(Grup de Recerca, Intervenció i Gestió Cultural Prisma Cultural)*

16.30 Primera ponència
Sra. Carme MAIGÍ i CANALDA *(DEMD-Ebre, Deportació i Holocaust)*: **Interpretar la Batalla de l'Ebre. Experiències a l'aula**

17.00 Segona ponència
Dr. Adrià CABEZAS i SÁNCHEZ *(Grup de Recerca i d'Investigació d'Espais de la Guerra Civil)*: **Perill a la costa! L'operació de desembarcament a l'Hospitalet de l'Infant al gener de 1939**

17.30 Tercera ponència
Dr. Xavier PUJADAS i MARTÍ *(Universitat Ramon Llull)*: **Entre estadis i trinxeres. El paper de l'esport a la rereguarda republicana durant la Guerra Civil (1936-1939)**

18.00 Recés

18.15 Obertura de les comunicacions congressuals
Sr. Marc BALLESTER i TORRENTS *(Grup de Recerca, Intervenció i Gestió Cultural Prisma Cultural)*

18.45 Taula rodona
Sr. Daniel ARASA i FAVÀ, *Periodista*

19.15 Cloenda de la sessió
Sra. Mar LLEIXÀ i FORTUÑO, *Regidora de Memòria Democràtica de l'Ajuntament de Tortosa*

GANDESA

Divendres
28 de març del 2025

Sala d'Actes de l'Arxiu Comarcal de la Terra Alta
(Carrer Doctor Ferran, núm. 59)

16.00 Presentació de la sessió
Sr. Carles LUZ i MUÑOZ, *Alcalde de Gandesa*
Sr. Lluís AGUT SOLER, *President del Consell Comarcal de la Terra Alta*
Dr. Alfonso MÉNDIZ i NOGUERO, *Rector de la Universitat Internacional de Catalunya*
Dr. Josep Maria SOLÉ i SABATÉ, *Catedràtic d'Història de la Universitat Autònoma de Barcelona*
Sr. Gerard VIDAL i PALLARÈS, *Director dels Serveis Territorials de Justícia i Qualitat Democràtica de les Terres de l'Ebre*
Dr. Josep SERRANO i DAURA, *Director Científic del III Congrés Internacional*

16.30 Conferència inaugural
Dra. Helen GRAHAM *(Universitat de Londres)*: **La República ante el Ebro, el Ebro ante el mundo: reflexiones en el tiempo y el espacio**

17.15 Recés

17.30 Obertura de les ponències congressuals
Dr. Antonio SÁNCHEZ ARANDA
(Universitat de Granada)

17.30 Primera ponència
Sr. Anton MONNÉR i ESTOPINYÀ *(Cronista local de Gandesa)*: **El gandesà Dr. Joan Baptista Manyà i l'amor a la Terra**

18.00 Segona ponència
Sr. Jordi RAMOS i RUIZ (Arqueòleg):
Les fosses de soldats a les Terres de l'Ebre. Valoracions i resultats

18.30 Recés

18.45 Tercera ponència
Sra. Gemma CABALLER i ALBAREDA *(Universitat de Barcelona)*: **Individualitzar per visibilitzar: aproximació a l'exili de 1939 més enllà de la intel·lectualitat**

19.15 Quarta ponència
Dr. Juanma JIMÉNEZ ROBLES *(NHS National Health Services)*: **Los exiliados republicanos en la Gran Bretaña (1936-1975)**

19.45 Taula rodona
Dr. Josep Maria SOLÉ i SABATÉ, *Catedràtic d'Història de la Universitat Autònoma de Barcelona*

20.15 Presentació de les Actes del II Congrés Internacional
Sr. Óscar SÁNCHEZ i IBARRA, *Diputat de Cultura de la Diputació de Tarragona*
Sr. Manel ZAERA i IDIARTE, *Director dels Serveis Territorials de Cultura a les Terres de l'Ebre*

21.00 Recepció institucional
Ajuntament de Gandesa

FLIX

Dissabte
29 de març del 2025

Seu de l'Antic Sindicat
(Carrer Joan Maragall, núm. 14-16)

09.00 Presentació de la sessió
Sr. Francesc BARBERO i ESCRIVÀ,
Alcalde de Flix
Sra. Núria MORERA i PEDROLA, *Vicepresidenta del Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre*
Sr. Carles LUZ i MUÑOZ, *Alcalde de Gandesa*
Sra. Mireia GRANGÉ i MIR, *Presidenta del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre*
Dr. Josep SERRANO i DAURA, *Director Científic del III Congrés Internacional*

09.30 Obertura de les ponències congressuals
Sra. Janina MARTÍ i GARCÍA *(Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre)*

09.30 Primera ponència
Dra. Carme MIRÓ i ALAIX *(Universitat de Barcelona)*: **La reraguarda passa a ser front. La societat civil s'organitza**

10.00 Segona ponència
Dra. Laia GALLEGO i VILA *(Universitat Autònoma de Barcelona)*: **La importància dels vestigis i la materialitat com a fonts per la història contemporània: l'exemple de la fàbrica de Cloratita de Flix**

10.30 Recés

10.45 Tercera ponència
Dra. Cinta SADURNÍ i BASSOLS *(Universitat de Vic-Central de Catalunya)*: **Infermeres de les Brigades Internacionals: cures i lluita antifeixista**

11.15 Quarta ponència
Sr. Josep Maria PÉREZ i SUÑÉ *(Patronat Pro Batea)*: **La defensa antiaèria de Flix**

11.45 Taula rodona
Dr. Pere MUÑOZ i HERNÁNDEZ
(Associació La Cana de Flix)

12.15 Obertura de les comunicacions congressuals
Sr. Gerard MERCADÉ i PIÉ
(Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre)

13.00 Visita guiada
Refugis antiaeris de Flix
(Associació La Cana de Flix)

GANDESA

Dissabte
29 de març del 2025

Sala d'actes de l'Arxiu Comarcal de la Terra Alta
(Carrer Doctor Ferran, núm. 59)

16.00 Obertura de les ponències congressuals
Dr. Eladi LLOP i ANELO
(Universitat Europea IMF d'Andorra)

16.00 Primera ponència
Dra. Carlota VIDAL i SÁNCHEZ *(Universitat de Barcelona)*: **Més enllà de la lluita: Les dones a les Brigades Internacionals i la seva mirada sobre l'Espanya en guerra.**

16.30 Segona ponència
Dra. Queralt SOLÉ i BARJAU *(Universitat de Barcelona)*: **Les dones espies durant la Guerra Civil**

17.00 Tercera ponència
Dr. Oriol DUEÑAS i ITURBE *(Universitat de Barcelona)*: **La repressió a la rereguarda republicana a les Terres de l'Ebre: el cas del cementiri clandestí de Montcada i Reixac**

17.30 Recés

17.45 Continuació de les ponències congressuals
Dra. Queralt SOLÉ i BARJAU *(Universitat de Barcelona)*

18.15 Quarta ponència
Dr. Ignacio CZEGUHN *(Universitat Lliure de Berlín)*: **La Ley de prevención de enfermedades hereditarias del 14.07.1933 –concepto, régimen procesal e interpretación del término "asocial"**

18.45 Cinquena ponència
Sr. Ramon GIRONÈS i BLANCH *(Grup de Recerca, Intervenció i Gestió Cultural Prisma Cultural)*: **La destrucció del patrimoni cultural durant la Guerra Civil a la comarca de la Terra Alta**

19.15 Sisena ponència
Sr. Pere RAMS i FOLCH *(Patronat Por Batea)*:
Els emissors de paper moneda a la Terra Alta

19.45 Taula rodona
Sra. Laura TIENDA i MARTíNEZ
(Arxiu Comarcal de la Terra Alta)

GANDESA

Diumenge
30 de març del 2025

Sala d'actes del Centre d'Estudis de la Batalla de l'Ebre
(Avinguda de Catalunya, núm. 3)

09.00 Obertura de les ponències congressuals
Dr. Félix MARTÍNEZ LLORENTE
(Universitat de Valladolid)

09.00 Primera ponència
Dr. Ignacio RUÍZ RODRÍGUEZ *(Universitat Rey Juan Carlos)*: **Defendiendo la legalidad republicana: el Tribunal de Garantías Constitucionales**

09.30 Segona ponència
Dra. Sara MORENO TEJADA *(Universitat Miguel Hernández)*: **La regulación de los conflictos matrimoniales en Cataluña durante la Guerra Civil**

10.00 Recés

10.15 Continuació de les ponències congressuals
Dr. Adrià CABEZAS i SÀNCHEZ *(Grup de Recerca i d'Investigació d'Espais de la Guerra Civil GRIEGC)*

10.15 Tercera ponència
Sra. Àngels RIUS i BOU *(Biblioteca de l'Abadia de Montserrat)*: **La biblioteca per als soldats a l'hospital militar de Montserrat (1936-1939): un servei de biblioteques al servei de la República**

10.45 Quarta ponència
Dr. Oriol RIART i ARNALOT *(Arxiu Històric de les Valls d'Àneu)*: **Dietaris personals dels combatents. Escriure i combatre des de les trinxeres**

11.15 Recés

11.30 Obertura de les comunicacions congressuals
Sr. Pere RAMS i FOLCH *(Patronat Pro Batea)*

12.15 Conferència clausural
Dra. Patricia DE SALVO *(Universitat dels Estudis de Messina)*: **Vi è un fronte in armi, dove si combatte per l'indipendenza italiana: la Spagna republicana**

13.00 Cloenda de la sessió
Sr. Carles LUZ i MUÑOZ, *Alcalde de Gandesa*
Sr. Lluís AGUT i SOLÉ, *President del Consell Comarcal de la Terra Alta*
Sra. Noemí LLAURADÓ i SANS, *Presidenta de la Diputació de Tarragona*
Dra. Judith URBANO i LORENTE, *Degana d'Humanitats de la Universitat Internacional de Catalunya*
Sr. Ramon ESPADALER i PARCERISAS, *Conseller de Justícia i Qualitat Democràtica de la Generalitat de Catalunya*

13.30 Visita guiada
Espai històric del Coll del Moro

14.30 Recepció institucional
Dinar de cloenda de la sessió

LA SÉNIA

Dissabte
12 d'abril del 2025

Centre d'Aviació Històrica de la Sénia CAHS
(Carretera Santa Barbara, km 21,5)

09.30 Presentació de la sessió
Sra. Maria VICTÒRIA i ALMUNI, *Alcaldessa de La Sènia*
Sr. Sergi GUIMERÀ i SUBIRATS, *President del Consell Comarcal del Motsià*
Sr. Carles LUZ i MUÑOZ, *Alcalde de Gandesa*
Dr. Josep SERRANO i DAURA, *Director Científic del III Congrés Internacional*

10.00 Obertura de les ponències congressuals
Sr. Ramon GIRONÈS i BLANCH *(Grup de Recerca, Intervenció i Gestió Cultural Prisma Cultural)*

10.00 Primera ponència
Sra. Marta REVILLA i MONLEÓN *(Universitat de Barcelona)*: **Sota la cort judicial franquista. Sumaríssims contra dones**

10.30 Segona ponència
Sr. Jordi BARRA i PANIELLO *(Historiador)*:
Una mirada des de la cartografia: mapes fets, i què cal fer per a explicar i entendre la guerra civil

11.00 Recés

11.15 Tercera ponència
Sra. Anna SOSPEDRA i RODRÍGUEZ *(Historiador)*:
Créixer sota les bombes. La infància durant la Guerra Civil espanyola

11.45 Quarta ponència
Sr. Heribert GARCIA & José R. BELLAUBI *(Centre d'Aviació Històric de la Sénia)*: **L'aviació republicana i la Legió Còndor a l'aeròdrom de la Sénia**

12.15 Obertura de les comunicacions congressuals
Sra. Mercè CARBÓ i GASCÓ, *Ajuntament de la Sènia*

13.00 Clausura
Sra. Maria VICTÒRIA i ALMUNI, *Alcaldessa de la Sènia*
Sr. Joan CASTOR GONELL, *Delegat del Govern de la Generalitat a les Terres de l'Ebre*

16.30 Visita guiada
Sra. Anna MIGUEL, *Ajuntament de la Sènia. Centre d'Interpretació del Camp d'Aviació Històric de la Sénia*

17.30 Projecció documental
Entre dos fronts.

COMITÈ CIENTÍFIC

Direcció:
Josep SERRANO DAURA
(Universitat Internacional de Catalunya)

Secretaria:
Ramón GIRONÈS i BLANCH
(Grup de Recerca, Intervenció i Gestió Cultural Prisma Cultural)

Comissió assessora

Dra. Queralt SOLÈ i BARJAU
(Universitat de Barcelona)

Dr. Antonio SÁNCHEZ ARANDA
(Universitat de Granada)

Dr. Xavier BARÓ i QUERALT
(Universitat Internacional de Catalunya)

Dr. Xavier GARÍ i BARBERÀ
(Universitat Internacional de Catalunya)

Dr. Juan M. JIMÉNEZ ROBLES
(NHS National Health Services)

Dr. Francesc X. FANTOVA i IBÁÑEZ
(Universitat Europea IMF d'Andorra).

Informació i inscripcions a:

Oficina de Turisme i Centre d'Estudis de la Batalla de l'Ebre
Tel.: 977 420 910 - A/e: turisme@gandesa.cat

Congrés Internacional "la Guerra Civil a les Terres de l'Ebre 1936-1939"
A/e: congres.guerracivil3639@gmail.com

Us demanem que ens indiqueu en el correu electrònic de la inscripció les sessions en les quals teniu previst de participar.

Amb el suport de: